

AINEKAART

Ainevaldkond: Keel ja kirjandus **Õppeaine:** eesti keel
Klass: 4. klass
Õpetaja: Kaisa Aabna
Ainetüüp: Kohustuslik õppeaine põhikoolis
Õpetamise aeg 2022/2023 : I-III trimester

Õppekirjandus:

Sarapuu K., Piits L. jt Eesti keele õpik 4. klassile I osa, Avita 2011
Sarapuu K., Piits L. jt Eesti keele töövihik 4. klassile I osa, Avita 2011
Sarapuu K. Eesti keele kontrolltööd 4.klassile, Avita 2012
Sarapuu K., Piits L. jt Eesti keele õpik 4. klassile II osa, Avita 2011
Sarapuu K., Piits L. jt Eesti keele töövihik 4. klassile II osa, Avita 2011

Vajalikud õppevahendid:

jooneline vihik, õpimapp

Õppesisu:

- Raamatuid on kõigile: tähestik, kaashäälik, täishäälik, võortähed, võõrsõnatähed; kirjandus, ilukirjandus, teabekirjandus; pealkirjad, nimed, jutumärgid; mõistekaart, blogi, nimetused.
- Teabetekstide kosmoses: teabekirjanduse liigid, poolitamine, sõnaraamatute kasutamine, lühendid, arvamuse avaldamine, rühmatöö: lõiming muusikaõpetusega, minientsüklopeedia pillidest.
- Lähme raamatukokku: helilised ja helitud häälikud -ki ja -gi, helitu hääliku naabrid, kuidas raamatukogu kasutada, kaashäälikuühend, i ja j õigekiri, õppekäik raamatukokku.
- Infot otsimas: nimisõnad, sisukord ja aineregister, omadussõnad, internet infoallikana, arvsõnad, referaadi kirjutamine.
- Jõulumeeleolus.
- Millest lugu koosneb: tegusõna pöörded, olevik, minevik, eitus, jaatus, tegevusaeg, tegevuskoht;
- Kuidas lugu jutustada ja kirjutada: Mis on lause, lausete liigid, võtame loo lühidalt kokku, teema, jutu ülesehitus;
- Kirjeldame: liht- ja liitlause, koondlause, liitlause kirjavahemärgid, mis on kirjeldamine, raamatutegelaste kirjeldamine, kuidas hästi kirjeldada;
- Loeme muinasjutte: otsekõne ja saatelause, otsekõne kirjavahemärgid, otsekõne kasutamine tekstis, muinasjutt - rahva unistused ja uskumused, kunstmuinasjutud, vanasõna, kõnekäänd;

- Sõna ja pilt: sünonüümid, mitmetähenduslikud sõnad, antonüümid, pilt kõneleb.

Õpitulemused.

I poolaasta lõpul:

- Teab peast tähestikku, täis- ja kaashäälikuid, võõrsõnatähti ja võõrtähti.
- Teab tekstiliike. Mõistab ilu- ja teabekirjanduse erinevust.
- Oskab kirjutada pealkirju õigesti.
- Oskab eristada isiku-, looma-, koha-, riigi jm nimesid. Oskab nimesid õigesti kirjutada.
- Oskab lugeda graafikut ja kasutada selle andmeid tekstis.
- Oskab koostada mõistekaarti tegelaste kohta.
- Oskab leida endale huvipakkuvat kirjandusteost, raamatut tutvustada. Oskab suhelda virtuaalkeskonnas.
- Teab, mis on nimetus. Oskab kirjutada ameti-, kuu-, looma-õppeainete, keelte, rahvuste, tähtpäevade nimetusi. - Teab teabetekstide liigitust. Tunneb teabetekstide iseärasusi. Oskab kasutada teatmeteost.
- Oskab poolitada ja silbitada.
- Oskab kasutada sõnaraamatut, moodustada sõnadest sõnastikuvormi.
- Teab, miks kasutatakse lühendeid. Tunneb üldlevinud lühendeid ja oskab neid õigesti kasutada.
- Oskab sõnastada luuletuse kõige olulisema mõtte. Tõlgendab luuleteksti. Avaldab arvamust loetud luuletuste kohta. Esitab luuletuse peast.
- Teab Eesti suuremaid raamatukogusid. Oskab leida raamatukogu kodulehelt infot.
- Mõistab keelereeglite vajalikkust, õige ja ilusa keele olulisust.
- Tunneb helilisi ja helituid häälikuid. Oskab kasutada ki- ja gi-liidet.
- Oskab kavastada lugemispala ja kavapunktide toel jutustada. Põhjendab oma valikut ja arvamust.
- Oskab kirjutada helitu hääliku kõrvale õige sulghääliku. Leiab väljendi asemele samatähendusliku sõna. Oskab kirjutada kuulutust.
- Teab raamatukogu kasutamise eeskirju. Oskab kasutada raamatukogu e-kataloogi, täita nõusolekulehte.
- Oskab skeemi järgi kirjutada tegelase lühitutvustust.
- Oskab leida sõnast kaashäälikuühendit ja kirjutada kaashäälikuühendiga sõnu, juhindudes õpitud reeglitest.
- Oskab kirjutada i ja j sõnu, juhindudes õpitud reeglitest.
- Orienteerub kodulähedase raamatukogu kogudes, oskab leida raamatukogust infot.
- Teab, mis on nimisõna ja tunneb nimisõnad tekstis ära. Juhindub nimisõnade kokku-lahkkirjutamisel õpitud reeglitest.
- Teab, kuidas leida teatmeteostest vajalikku infot. Oskab kasutada sisukorda ja aineregistrit.
- Loeb arusaamisega, tõlgendab teksti, arutleb katkendi sündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid tekstist ja oma elust.
- On teadlik internetis suhtlemise reeglitest, oskab vältida ohtusid.
- Teab, kuidas info kiiresti ja väikese vaevaga internetist üles leida, oskab kasutada otsingumootoreid. Oskab hinnata infoallika usaldusväärsust.
- Teab arvsõnu. Juhindub arvsõnade kokku-lahkkirjutamisel õpitud reeglitest.
- Oskab vormistada ümbriku.

II poolaasta lõpul:

- Teab, kes on tegelane, kes peategelane;
- Loeb arusaamisega, leiab tekstist infot, tõlgendab teksti;
- Teab, mis on loo tegevus ehk sündmustik. Teab, millest lugu koosneb;

- Teab, mis on tegusõna ja pöörd sõna. Tunneb tekstis ära tegusõna pöördvormid;
- Oskab tegusõnu pöörata ainsuses ja mitmuses, oskab kasutada õigeid aegu;
- Teab, mis on tegevusaeg, ning oskab seda loos määrata;
- Oskab määrata tegevuskohta;
- Oskab kasutada jaatavat ja eitavat kõnet olevikus ja minevikus. Teab, kuidas kasutada sõnu pole ja ära. Oskab muuta eitava kõne jaatavaks ja vastupidi;
- Oskab näite järgi juttu kirjutada;
- Teab, kuidas loo sisu lühidalt kokku võtta. Oskab kirjutada sisu lühikokkuvõtet.
- Teab lause tunnuseid. Oskab panna sõnu lauses õigesse järjekorda, moodustada sõnajärgenditest lauseid;
- Teab, kuidas lugu ümber jutustada;
- Teab, mis on väit-, hüüd- ja küsilause, oskab neid moodustada. Oskab kasutada lõpumärke;
- Oskab teksti löike loogiliselt järjestada, koostada kava. Oskab kirjutada lõpetuse või sissejuhatusesega sobiva teemaarenduse. Teab, mis on teema, oskab lugu pealkirjastada;
- Oskab kirjutada lühitutvustust, oskab tegelast kirjeldada;
- Teab, mis on liht- ja liitlause. Oskab leida öeldist;
- Teab, mis on koondlause. Oskab kasutada kirjavademärke koondlauses;
- Teab, kuidas ühendatakse lihtlauseid liitlauseks. Teab, kuidas kasutada liitlause kirjavademärke;
- Oskab luuletust mõtestatult lugeda, esitada; valida esitamiseks kohast tempot, hääletugevust ja intonatsiooni;
- Teab, mis on otsekõne ja saatelause. Oskab leida tekstist otsekõnet sisaldavaid lauseid. Teab, et saatelause võib paikneda otsekõne ees või järel. Oskab kasutada otsekõne kirjavademärke. Oskab lisada lausesse puuduva saatelause või otsekõne;
- Teab, mis on rahvaluule, teab rahvaluule liike.
- Teab, mis on muinasjutt, tunneb muinasjutu tunnuseid;
- Teab, mis on kunstmuinasjutt ning oskab nimetada tänapäeva muinasjutte;
- Tunneb ära teabe- ja ilukirjandusteksti;
- Teab, mis on vanasõna, ning oskab vanasõnade tähendust oma sõnadega seletada;
- Oskab kirjutada ümberjutustust;
- Teab, mis on kõnekäänd;
- Oskab hinnata pildi tähtsust teksti mõistmisel. Oskab kirjeldada pildil nähtut. Oskab piltidelt leida infot. Teab, mis on koomiks. Teab, mida tähendab pildi üldplaan, lähiplaan. Oskab pilte analüüsida ning kirjeldada pildil toimuvat;
- Teab, mis on sünonüüm, ning oskab leida sama tähendusega sõnu;
- Teab, mis on antonüüm. Oskab leida antonüüme.

Hindamise kirjeldus:

4.klassis hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist;
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist;
- 3) kirjutamist, s.o õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

Kokkuvõtva hinde kujunemine:

Trimestri hinde väljapanemisel arvestatakse iseseisvate tööde, kontrolltööde, etteütluste, tunnikontrollide, jutukeste, lugemise, jutustamise, suuliste vastuste ning erinevate omaloominguülesannete hindeid (kõiki trimestri jooksul saadud hindeid).

Ettevõtliku õppe rakendamine õppetöös:

Õpilased on kaasatud õppe- ja kasvatusprotsessi kujundamisse

Õpilane aitab püstitada eesmärgi ning osaleb kirjanduse valikul ning õppemeetodite valikul. Õpilane võtab vastutuse õppimise ja eesmärgi jõudmise eest. Õpilane on tunnis aktiivne osaline.

Tundides kasutatakse erinevaid aktiivõppe meetodeid

Paaristöö, rühmatöö, arutlus, diskussioon, projektõpe, ajurünnak jms.

Toimib erinevate õppeainete lõimimine ning aine on seostatud praktilise eluga

Eesti keele tundides toimub lõimimine kõigi põhiõppeainetega.

Võõrkeelte grammatilist süsteemi tundma õppides on toeks eesti keele tundides omandatud keelemõisted, võõrsõnade õppimine soodustab võõrkeelte õppimist. Väliskirjanduse autorite ja teostega tutvumine tekitab huvi võõrkeelte õppimise vastu ning konkreetse maa kultuuri vastu.

Matemaatika õppetekstide ja tekstülesannete mõistmist soodustab eesti keele tundides arendatav lugemisoskus. Samuti kasutatakse eesti keele tundides matemaatilisi tekste aruteludeks. Arvsõnade ning lühendite õigekirja õppimine toetab korrektse matemaatilise kirjaoskuse omandamist.

Loodusõpetuse õppetekstide mõistmine eeldab samuti head lugemisoskust ja tekstitööd. Õpilane peab õppima õigesti kirjutama kohanimedid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi. Loodusalased tekstid eesti keele õppekirjanduses ning loetavas ilukirjanduses aitavad loodust tundma õppida ja väärtustada.

Lõimimine inimeseõpetusega toimub läbi erinevate õppetekstide ning raamatute lugemise.

Lugemistekstide analüüs toetab maailmapildi kujunemist ning ühiskonnaelus ja inimsuhetes orienteerumist. Lugemistekstid sisaldavad ühiskonnaelus olulisi valdkondi: väärtused ja kõlblus; suhted kodus ja koolis; rahvuskultuur ja kultuuriline mitmekesisus jmt.

Muusikaõpetus ja eesti keel on seotud läbi erinevate muusikaalaste teemade. Näiteks laulude ja luuletuste käsitlemine vastavalt teemale, riiklike tähtpäevade ja rahvakalendri tähtpäevade tähistamine, rahvalaulu ja regilaulu käsitlemine, muusikainstrumentidest infokogumiku koostamine jmt.

Lõimimine kunstiõpetusega toimub läbi erinevate kirjelduste ja tekstide lugemise, mis aitab tekitada huvi kunsti vastu. Õpilastel on ka endal võimalus oma loovtöid illustreerida, samuti kasutatakse tundides pildi järgi jutustamist ning vaadeldakse raamatute illustratsioone.

Lõimimine arvutiõpetusega toimub läbi erinevate tegevuste nagu info otsimine internetist, e-sõnaraamatute kasutamine, esitluse koostamine tunniks jms.

Rakendatakse õppimist toetavat hindamist (enesehindamine, kaaslaste hindamine, õpilase arengu hindamine, tagasisidestamine).

Tundides vahetu tagasiside andmine, õpilased saavad end ise kontrollida ja hinnata, kaaslaste kontrollimine ja hindamine, rühmatöös hinnangute andmine enda ja teiste tööle.

Muud nõuded ja märkused:

Õpilasel on igas tunnis kaasas vajalikud õppevahendid, õpik ja töövihik on kaanetatud või kiletatud.